

Generál četnictva Josef Ježek

Začátkem srpna uplyne 130 let od jeho narození v rodině ředitele měšťanské školy v Žamberku. Životopis protektorátního ministra vnitra popsal v Žamberských listech č. 13 z roku 2009 kpt. Bc. Radek Galaš. Pan Krčmář doplnil v čísle 15 výpisy z kroniky Žamberka. Oba články dnes doplňuji informacemi, získanými studiem dokumentů v Národním archivu Praha, fond 1575-1 Národní soud, sign. TNS 16/46. Cituji z elektronické knihy Občané Žamberka ve

světových válkách:

Jednou se stalo, že při Mandově příchodu do kanceláře byl přítomen jiný důstojník. Když se vůči nim ohradil, že úřední řečí je němčina, Ježek se k Mandovi naklonil a tlumeným hlasem mu řekl: „Víte co Mando, ať nás má rád tam, kde si myslíme, my ale přes to budeme mluvit tak, jak nás naše maminka naučila.“ Další příhoda svědčí o tom, že rytmistr Ježek věděl o přechodech špiónů přes frontu a nadřízeným nic nehlásil. Tehdejší hejtman Dašek se chtěl oženit, ale nedostal povolení. Po svém zranění si v nemocnici

vyprosil přímluvu u jisté šlechtičny. Jenže než povolení k sňatku dostal, Rusové postoupili a nevěsta se ocitla na nepřátelském území. Pomohl mu rytmistr Ježek, když požádal o pomoc špiónku Karpiukovou. Ta nevěstu na druhé straně fronty vyhledala, bez úhony převedla přes frontu a předala šťastnému ženichovi. Špiónka Bukowiecká zase spolehlivě přenášela přes frontu dopisy a zprávy příbuzným.

Při výslechu 8. února 1946 v přípravném řízení před Národním soudem vypověděl, že ho předseda vlády telefonicky vyzval ke schůzce, která se uskutečnila v autě cestou na Pražský hrad. Rozhovor popsal slovy: „... naznačil mi, že potřebuje nutně mých služeb a že se rozhodl navrhnouti mne za ministra vnitra. Vysvětloval jsem mu, že jsem se politikou prakticky nikdy nezabýval, že jsem celý život věnoval jen výstavbě četnictva. Generál Eliáš mně na to odpověděl asi toto: Já Tě na to místo potřebuji, jsi jediný, který nosí uniformu, umíš perfektně německy, což já neumím. Nemajíce vlastního vojska, potřebujeme udržeti za všech okolností četnický sbor, který může tvořiti jedinou ochranu našeho obyvatelstva na našem venkově. Četnictvo bude v budoucnosti jediným naším spolehlivým bezpečnostním sborem. Já Tě znám, že budeš s to čeliti Němcům, slyšel jsem již o Tvém energickém vystoupení na poradě civilní správy německého vojenského velitelství.“

Po zatčení generála Eliáše pozval ministra Ježka do své vily služebně K. H. Frank. Josef Ježek o tom ne-

chal při výslechu 9. února 1946 zaprotokolovat tuto výpověď (německé věty jsem přeložil): „*Vstal jsem z křesla, se zkříženě sepatýma rukama šel jsem kolem dlouhého stolu až těsně ke K. H. Frankovi a vznesl jsem na něho prosbu slovy: Pane státní tajemníku, prosím Vás, věnujte se tomu, zapřísahám Vás, zadržte a nemstěte se českému lidu. Nato vstal Frank ze svého křesla, vida, že mně vyhrkly slzy, uchopil mne jakoby přátelsky pod pravou paži a odváděl mne až ke dveřím, při čemž na má prosebná slova odpověděl: Pane ministře, politika není věcí msty. Politika zde znamená dělat všechno proto, abyste se už nemohli obnovit. Po těchto slovech mne propustil.*”

Při výslechu 12. února 1946 popsal Josef Ježek incident s říšským protektorem Heydrichem, když před rekonstrukcí vlády po zatčení gen. Eliáše fakticky odmítl složit slib loajality Velkoněmecké Říši jako ministr.

Zajímavé je srovnání s Heydrichovou verzí incidentu, jak ji popsal v projevu 4. února 1942 pro úzký kruh pozvaných v německém domě v Praze. Opis projevu je uložen v dokumentech Národního soudu a záměrně opět cituji obšírně: „*Ve staré vládě byli lidé, požívající obzvláštní důvěry státního prezidenta, pan ministr Ježek a ministr spravedlnosti a předseda, tehdejší ministerský předseda vlády ... Ježek podle mého přesvědčení jasně věděl o mnoha věcech, pro něž byl Eliáš odsouzen k smrti a Ježek nebyl námi sebrán a postaven ke zdi z jistě taktických důvodů. Kdybychom byli chtěli sebrati všechny, kteří o tom věděli, byli bychom jich musili vzít podstatně víc a já vybral jen klíčová posta-*

vení a jinak ty, kteří přece o tom věděli, jsem nechal a tvářil se jako bych nic nepozoroval, poněvadž jsem nepovažoval za odůvodněné tento prostor vyčistit do hola; to by jich nebylo zbylo mnoho, aby zde mohli pracovat.”

Začátkem roku 1965 Josef Ježek požádal o přezkoumání rozsudku Nejvyššího soudu, protože vůči němu použily vyšetřovací orgány ministerstva vnitra násilí a on proto podepsal nepravdivé protokoly. Hlavní vojenský prokurátor žádost postoupil k prověření Inspekci ministra vnitra. Ta ve zprávě z 18. listopadu 1965 konstatuje, že Josef Ježek byl zatčen na základě výslechů svědků, kteří jej usvědčovali z vyzvědačství. Všichni „... *byli znovu vyslechnuti ... Jeho trestnou činnost znovu potvrdili, při čemž se odvolávají na své původní výpovědi z roku 1954*”. Vyšetřovatelé samozřejmě použití násilí popřeli a všichni vyšetřovaní potvrdili, že „*s nimi bylo jednáno slušně a korektně ... Naopak, Ježek trestnou činnost v průběhu vyšetřování popíral, v důsledku čehož byl usvědčován výpověďmi společníků, což je patrné z protokolů, které jsou založeny v jeho vyšetřovacím svazku.*”

Pavel Svědihov

Žamberské listy č. 13 z 1. srpna 2014